


PÉKURALOM

	Iktatószám		Budapestre vonatkozó újságcikkek		Osztályozás
	Szerző		Cím Pékuralom.		Tárgy 664.6
Forrás: A Nap.		Bp.		1911 VIII/12	Hely
(Hely)		(Idő)		(Köt. v. füz.)	Idő "1911"
					Személy
					Helyszám

Ki az oka? Ki kezdte? A munkaadó pékmesterek kezdték, *ők tehát az okai annak*, ők és senki más, hogy *ma Budapesten közel egy millió ember kenyér és péksütemény nélkül áll.* Ezt megdönthetetlen tényekből állapíthatjuk meg s így mindaz az ódiium és szitkozódás, amely ma száz és százezer emberből hömölyögve tört ki: jogosan száll a pékmesterek fejére.

Mert miről van szó? Pékmesterek és pékmunkások között szerződések álltak fenn, amelyek mindkét részről hűségesen be lettek tartva. Ezek a régi szerződések most lejáróban vannak s helyettük új szerződéseket kellett kötni. A régi szerződéseknek ugyszólván változatlan tartalmu meghosszabbításába a pékmunkások mind beleegyeztek, — ellenben nem úgy a munkaadó mesterek. Ezek a pékmunkások megkérdezése nélkül, a régi szerződések helyett új szerződéseket csináltak, amelyekben (ismételjük: a pékmunkások megkérdezése nélkül) a munkásoknak — az eddigi állapotokhoz képest — súlyos sérelmei foglaltattak, s ezeket odatartották a munkások orra elé: no, most ird alá, — de tüstént, mert különben fel is ut, *er le is ut!*

Természetes, hogy a munkások az aláírásokat megtagadták, mire a mesterek krimicsaut csináltak, s a munkásoknak kiadták az uti cédulát. Ugy áll tehát a bál, hogy itt a munkaadó pékmesterek a munkásokat egyenesen belekergették a sztrájkba. Ezt tudni kell a nagyközönségnek, mert nagyon fontos dolog ám az, hogy a pékmesterek galádságának a nagyközönség issza meg a levét.

A pékmunkások orra előtt bezárták a pékműhelyeket, s így a munkások mit tehettek mást, mint kimentek a Zöld vadászbába — sztrájkolni. Ez a sztrájk azonban nem sarkallik a munkások követelődzésein, tehát valójában nem is sztrájk, hanem csak olyan muszáj-sztrájk. Olyan, mint azé a birkalopó juhászé, aki ott állt vasban a vármegye urai előtt, s mikor a törvényszéki elnök azt kérdezte tőle: mért áll itt kend? — Mert kendtek el nem eresztenek, volt a világ leglogikusabb felelete. Hát így a pékmunkások is, akik sztrájkolnak, mert a munkaadó pékmesterek kilökték őket a tésztafőző mellől.

A pékmesterek eme hatalmi önkénykedéséhez azonban szava van a nagyközönségnek, de *szavának kell*

lenni a hatóságnak is. A közönség nem tűrheti el azt, hogy amikor a fővárosi hatóság gyámoltalansága és a Kuenkormány ordító rosszhiszeműségei következtében minden egyes mindnyájunkat fojtogat a drágasági uzsora, amikor már csontjainkban szárad a velő, ereinkből fogy a vér: hogy akkor a felhízott pékmesterek uzsoratáncot kezdjenek a mindennapi kenyérral és a nem nélkülözhető péksüteménnyel. Mert hiába hullajt nekünk krokodilus-könnyeket Spolarits ur, hogy a munkások legujabb követelésének teljesítése alighanem a fogyasztóközönség megterhelésével fog végződni, — ez nem igaz, mert nem a munkásoknak, hanem Spolarits uréknak vannak meg a jogtalan követeléseik — a munkások bőrére!

Ámde Spolaritsék úgy tesznek, mint a kancsal mézárós: nem oda vág, ahová néz. A munkásokra szeretnék kenni azt, amiben ők ülnek nyakig: a jogtalanság szószámban. Ők a tolvajok, s ők üvöltönek legjobban, hogy fogjátok el a tolvajt. Világgá kürtölik, hogy sztrájk van, pedig csak ők akarják evvel a raffinált módon kieszelt kerülővel emelni a kenyér árát, s kisebbé tenni a péksüteményeket, amiket már ugyanis csak Herschel-

féle távcsővel lehet fölfedezni. És ha van sztrájk: az a pékmesterek sztrájkja.

De hát hol az iparhatóság, amely vagy rendet csinálna, vagy szétütne a sztrájkoló pékmesterek között? Csak semmi sajnálat és szánalom, hanem a legkiméletlenebb vaskéz ott, ahol a munkások a régi szerződések tartalma szerint akarnak továbbra is dolgozni. Mert itt nem arról az örök-harcról van szó, mely a tőkés és a munkás között hullámvonalakban mozog, hanem egy orvtámadásról, amely a tisztán nem igen látó, de mindig birka-türelmű nagyközönség gyomra és zsebe ellen van irányítva. Hatóság és kormány azonban ölbe tett kezekkel nézik, hogy itt minő utszéli fosztogatás készül, s nem hogy konkrét intézkedésük nincs a fogyasztóközönség megvédelmezésére, de még egy megváltó eszméjük sincs. Miért hatóság hát, és miért kormány? A nagyközönség annyi hasznukat se veheti,

mint az utolsó kanászbojtárnak, mert ez legalább disznót őriz. Mikor tör ki már a közönség: Le a pékuzsorásokkal!